

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	PWYLLGOR SGRIWTINI
Dyddiad:	6 GORFFENNAF 2015
Pwnc:	MATRICES SGORIO STRATEGAETH GYFALAF 2015
Aelod(au) Portffolio:	Y CYNGHORYDD H. E. JONES
Pennaeth Gwasanaeth:	RICHARD MICKLEWRIGHT (Est. 2601)
Awdur yr Adroddiad:	Bethan H. Owen
Rhif Ffôn:	01248 52663
E-bost:	BethanHughesOwen@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	d/b

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

- Argymhellir nodi a chymeradwyo'r matrices sgorio ar gyfer y strategaeth gyfalaf a TG am flwyddyn ariannol 2016/17.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

d/b

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

- Ym mis Chwefror 2016, bydd y Cyngor yn gosod cyllideb gyfalaf oddeutu £7m, ac eithrio llythriad ac unrhyw Grantiau eraill a ddyfernir ar ôl y dyddiad hwn.
- Yn yr adroddiad hwn, nodir y matrices sgorio ar gyfer y bidiau cyllideb gyfalaf am y flwyddyn ariannol 2016/17.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydyw

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Gosod y Gyllideb Gyfalaf flynyddol

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?

Beth oedd eu sylwadau?

1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	d/b – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)

1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	

F - Atodiadau:

Atodiad A – Gwybodaeth Gefndir
Atodiad B – Strategaeth Gyfalaf 2015
Atodiad C – Matrics Sgorio 2015

FF – Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

- Cyllideb Gyfalaf 2015/16, fel y cafodd ei hargymell gan y Cyngor ar 26 Chwefror 2015; a
- Strategaeth Gyfalaf 2015/16 - 2014

1. CEFNDIR

- 1.1 Nodwyd Strategaeth Gyfalaf 2014 mewn adroddiad i'r Pwyllgor Gwaith ar 14 Gorffennaf 2014 ac, yn y strategaeth hon, amlinellwyd y weithdrefn ar gyfer sgorio'r bidiau unigol a'r gwerthusiad o'r opsiynau.
- 1.2 Pwrpas yr adroddiad hwn yw mofyn cymeradwyaeth gan Sgriwtini ar fethodoleg sgorio'r matrices sgorio cyfalaf fel sylfaen ar gyfer cychwyn y broses o gytuno ar rhaglen gyfalaf ar gyfer y Strategaeth Gyfalaf am 2015 a fydd yn cynnwys blwyddyn ariannol 2016/17.

2. STRATEGAETH GYFALAF

- 2.1 Hon fydd yr ail flwyddyn ariannol i'r Cyngor fod â Strategaeth Gyfalaf ffurfiol, mae mabwysiadu Strategaeth Gyfalaf ffurfiol wedi gwella proses rheolaeth ariannol y Cyngor.
- 2.2 Mae Strategaeth Gyfalaf 2015 ynghlwm fel Atodiad B. I grynhoi, mae'n pennu proses ar gyfer nodi a chyflwyno i'r Aelodau i'w hystyried, restr o gynlluniau cyfalaf posibl ar gyfer y flwyddyn i ddod ond wedi eu gosod yng nghyd-destun y modd y bydd y cynlluniau arfaethedig o gymorth i gyflawni'r blaenoriaethau corfforaethol (neu ofynion statudol eraill) y mae'r Aelodau wedi eu pennu ar gyfer y Cyngor.

3. CYLLID CYFALAF

- 3.1 Yn y gorffennol, mae'r Cyngor wedi cytuno ar Raglen Gyfalaf bob blwyddyn, yr un modd â'r Gyllideb Refeniw, gyda phob blwyddyn yn cael ei hystyried ar wahân i flynyddoedd eraill.
- 3.2 Bydd y cynigion cyfalaf a gyflwynir yn newid hyn i drefniant a fydd yn cynllunio mwy ar gyfer y tymor canol ac a fydd yn edrych ymlaen i'r ychydig flynyddoedd nesaf. Mae hyn yn cyd-fynd yn well â natur cynlluniau cyfalaf sydd, yn aml, yn rhedeg dros ragor nag un flwyddyn ariannol oherwydd materion yn ymwneud â maint ac / neu gymhlethdod.
- 3.3 Bydd rhestr o gynlluniau posibl i'r Aelodau i ystyried eu gweithredu o 1 Ebrill 2016 yn cael ei datblygu dros yr haf a bydd yn cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith yn gynnar yn yr hydref - yn fras, o gwmpas yr amser ar gyfer gosod y gyllideb refeniw.

4. GWERTHUSIAD O'R OPSIYNAU

- 4.1 Mae'r mecanwaith sgorio a weithredwyd gan y Grŵp Prosiect Cyfalaf i asesu cynlluniau cyfalaf posibl yn seiliedig ar asesu:-
- Ei gyfraniad o ran cyflawni blaenoriaethau corfforaethol;
 - Y lefel o risg gorfforaethol y mae'r cynllun yn ei lliniaru;
 - Yr angen i gyflawni'r cynllun er mwyn cydymffurfio gyda gofynion statudol, iechyd a diogelwch, cyfrifoldebau Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd neu debyg er mwyn lliniaru her;
 - Lefel y cyllid allanol/cyllid ar y cyd neu gyllid cyfatebol sydd ar gael;
 - Effaith ffafriol ar y gyllideb refeniw neu botensial y cynllun o ran "buddsoddi i arbed".
- 4.2 Mae'r meini prawf hyn yn adlewyrchu'r angen i ganolbwyntio adnoddau cyfalaf ar brosiectau a chynlluniau a fydd yn cyflawni amcanion yr Awdurdod, yn lliniaru eu risgiau mawr ac yn darparu cymorth neu'n lleihau'r pwysau ariannol ar y gyllideb refeniw. Y rhain yw'r ystyriaethau allweddol i sicrhau fod adnoddau yn cael eu canolbwyntio ar brif anghenion y Cyngor.
- 4.3 Yn ychwanegol at y meini prawf hyn, bydd asesiad o risg o ran cyflawni yn cael ei gynnal ar gyfer pob cynllun, unwaith y byddant wedi eu cymeradwyo (gan ddefnyddio dadansoddiad CAG), er mwyn darparu trosolwg o gynnydd y cynlluniau yn erbyn targedau ac i nodi lle byddai angen diwygio targedau a chyllidebau.
- 4.4 Gwelir y canllawiau ar gyfer sgorio pob un o'r meini prawf yn Atodiad C:-

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

STRATEGAETH GYFALAF 2015

Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfeydd y Sir
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW

Rhif Ffôn : 01248 750057

Ffacs : 01248 752696

CYNNWYS

1. Cyflwyniad a Chyd-destun
 - 1.1 Cyflwyniad
 - 1.4 Fframwaith Corfforaethol
 - 1.7 Gweledigaeth Gorfforaethol
2. Polisi Asedau Corfforaethol
 - 2.1 Amcanion Asedau Eiddo Corfforaethol
3. Paratoi Rhaglen Gyfalaf a Dyrannu Adnoddau Cyfalaf
 - 3.3 Y Broses Fidio
 - 3.9 Gwerthuso Opsiynau
 - 3.13 Blaenoriaethau Corfforaethol
 - 3.15 Cydymffurfio â Statud a Rheoliadau
 - 3.17 Ariannu'r Cynllun
 - 3.18 Effaith y Cynllun ar y Gyllideb Refeniw
 - 3.20 Rheoli Prosiectau

ATODIADAU

Atodiad A Ffurflen Bidiau Cyfalaf

Atodiad B Cylch Gorchwyl Grŵp Asedau Tir ac Adeiladau Corfforaethol

1. CYFLWYNIAD A CHYD-DESTUN

Cyflwyniad

- 1.1 Mae'r ddogfen hon yn nodi'r modd y mae Cyngor Sir Ynys Môn (CSYM) yn rheoli ei asedau eiddo ac yn dyrannu a rheoli adnoddau cyfalaf. Drwy reoli ei asedau eiddo yn effeithiol, mae'r Cyngor yn anelu at gael y lle iawn, ar yr adeg iawn, yn y lleoliad iawn ac am y pris iawn gyda hynny'n cefnogi ei Flaenoriaethau ac Amcanion Corfforaethol.
- 1.2 Mae'r prif gyfrifoldeb am y Strategaeth Rheoli Asedau a'r Strategaeth Gyfalaf yn disgyn i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) a'r Grŵp Rhaglen Gyfalaf (GRhG) sy'n cael eu cadeirio gan y Prif Weithredwr a'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) yn y drefn honno.
- 1.3 Athroniaeth y Cyngor yw cynnal lywodraeth leol gref, annibynnol, effeithiol a moesegol ar gyfer y bobl, sy'n cynrychioli holl bobl ac yn mynd i'r afael ag anghenion. Bydd y Cyngor yn parhau i ddarparu arweiniad drwy fod yn arloesol a thrwy gynrychioli anghenion lleol ar lefel ranbarthol a chenedlaethol yn egniol. Byddwn yn gosod y cyflymder ar gyfer newid, cydweithrediad rhwng yr holl asiantaethau cyhoeddus ac yn ceisio gweithio'n agos gyda'r cymunedau gwirfoddol a busnes.

Fframwaith Corfforaethol

- 1.4 Mae'r Cynllun Corfforaethol 2013/2017 yn nodi gweledigaeth y Cyngor ar gyfer y sefydliad. Mae'n dangos sut y byddwn yn cyrraedd lle yr ydym eisiau mynd dros yr ychydig flynyddoedd nesaf. Mae hefyd yn gosod y cyd-destun ar gyfer cynlluniau gwasanaethau'r Cyngor a chynlluniau gwaith unigol sy'n troi hyn yn realiti.
- 1.5 Mae'r Cynllun yn dempled ar gyfer y Cyngor, ond mae hefyd yn arf pwysig i ddangos i staff, preswylwyr a phartneriaid lle mae Cyngor Sir Ynys Môn yn mynd yn ystod 2013/2017.
- 1.6 Mae'r Cyngor wedi sefydlu ystod eang o bolisiau a rheolau ar safonau ymddygiad sydd, gyda'i gilydd, yn darparu polisiau moesegol sy'n llywodraethu'r ffordd y mae'r Cyngor yn cynnal ei fusnes.

Gweledigaeth Gorfforaethol

- 1.7 Mae'r Cynllun Gwella a Thrawsnewid yn nodi gweledigaeth y Cyngor ar gyfer y sefydliad. Mae'n dangos sut y bydd y Cyngor yn cyrraedd y lle y mae'n dymuno mynd yn ystod y pedair blynedd nesaf.
- 1.8 Blaenoriaethau Cynllun Corfforaethol y Cyngor yw: -
 - trawsnewid Gofal Cymdeithasol i Oedolion Hŷn;
 - adfywio ein Cymunedau a datblygu'r economi;
 - gwella Addysg, Sgiliau a moderneiddio ein hysgolion;
 - cynyddu ein dewisiadau Tai a lleihau tlodi;
 - trawsnewid ein darpariaeth o Lyfrgelloedd a Chyfleusterau Hamdden;
 - canolbwyntio ar ein Cwsmeriaid, ein Dinasyddion a'r Gymuned;
 - trawsnewid ein Technolegau Gwybodaeth a Chyfathrebu.
- 1.9 Mae strwythurau gwleidyddol a rheolaethol y Cyngor wedi'u cynllunio i hwyluso'r broses o gyflawni amcanion allweddol i sicrhau'r blaenoriaethau hyn. Mae targedau sy'n sail i'r amcanion yn cael eu gosod allan yn y Cynllun Corfforaethol. Mae'r targedau hyn wedyn yn cael eu rhannu drwy'r Penaethiaid Gwasanaeth i uwch reolwyr a staff drwy baratoi Cynlluniau Gwasanaeth a phroses gwerthuso staff y Cyngor. Yr un modd, mae'r egwyddor rhaeadru yn sicrhau bod y staff yn ymwybodol o'r modd y mae eu swyddogaethau'n ffitio i mewn i gyfeiriad cyffredinol y Cyngor.
- 1.10 Yn ogystal â'r blaenoriaethau yn y Cynllun Corfforaethol, mae'r Cyngor yn sicrhau bod adnoddau cyfalaf priodol yn cael eu cyfeirio at ei asedau presennol i sicrhau bod y rhain mewn cyflwr da ac i sicrhau y gwneir y defnydd gorau o'r asedau hyn i ddarparu gwell gwasanaethau.

- 1.11 Er mwyn sicrhau cysondeb a chyflawni blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol, mae'r UDA yn ganolog i'r broses o ddyrannu adnoddau.
- 1.12 Wrth ystyried y Rhaglen Gyfalaf ddrafft ac asesu blaenoriaethau cysylltiedig, mae disgwyl i bob aelod o'r UDA roi sylw i flaenoriaethau gwasanaeth a nodwyd a Dogfennau a Strategaethau Corfforaethol, gan gynnwys y Strategaeth Gyfalaf a Rheoli Asedau, y Strategaeth Dai, y Cynllun Trafnidiaeth Lleol a'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig.
- 1.13 UDA y Cyngor yw: -
- Y Prif Weithredwr;
 - Swyddog Adran 151;
 - Cyfarwyddwr Corfforaethol Datblygu Cynaliadwy;
 - Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedol;
 - Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor/Swyddog Monitro).
- 1.14 Mae meysydd cyfrifoldeb a phwerau'r Swyddogion hyn a'u staff wedi'u nodi yng Nghyfansoddiad y Cyngor.

2. **POLISI ASEDAU CORFFORAETHOL**

2.1 **Amcanion Asedau Eiddo Corfforaethol**

Mae'r Cyngor yn dal asedau eiddo am y rhesymau canlynol: -

- Darparu gwasanaeth;
- Dibenion Datblygu Economaidd;
- Creu incwm refeniw;
- Caffael strategol at ddibenion ailddatblygu;
- O ganlyniad i gytundeb Adran 106;
- Asedau treftadaeth;
- Asedau Cymunedol;
- Stad fân-ddaliadau fawr.

3. **PARATOI'R RHAGLEN CYFALAF A DYRANNU ADNODDAU CYFALAF**

- 3.1 Mae Cyngor Sir Ynys Môn yn awdurdod cymharol fychan ac, o'r herwydd, adnoddau cyfalaf a refeniw cyfyngedig sydd ganddo. Mae'n hanfodol bod yr Awdurdod yn sicrhau bod ganddo broses gwneud penderfyniadau cadarn er mwyn sicrhau bod adnoddau'n cael eu dyrannu yn y ffordd fwyaf effeithiol.
- 3.2 Er mwyn sicrhau fod adnoddau prin yn cael eu defnyddio mewn ffordd effeithlon ac effeithiol, mae Ffurflenni Bidiau Cyfalaf yn cael eu cwblhau ar gyfer pob prosiect dan ystyriaeth y byddai angen buddsoddiad cyfalaf ar ei gyfer. Mae methodoleg sgorio ar gyfer bidiau cyfalaf wedi cael ei ddatblygu sy'n sicrhau bod adnoddau cyfalaf yn cael eu cyfeirio i'r prosiectau hynny sy'n cyd-fynd yn dda â'n Blaenoriaethau Cynllun Corfforaethol a materion perthnasol eraill. Mae'r broses bidio yn cael ei hesbonio yn fanwl isod. Mae Ffurflen Bid Cyfalaf ynghlwm fel Atodiad A.

Y Broses Fidio

- 3.3 Mae'r GRhG yn goruchwyllo'r broses ar gyfer asesu bidiau cyfalaf a pharatoi'r rhaglen gyfalaf. Mae'r GRhG yn cynnwys y Swyddogion a ganlyn: -
- Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) (Cadeirydd);
 - Rheolwr Gwasanaethau Cyfrifeg;
 - Cyfrifydd Cyfalaf;
 - Cyfarwyddwr Strategol (Datblygu Cynaliadwy);
 - Rheolwr y Rhaglen Gorfforaethol (Trawsnewid).

- 3.4** Rôl y GRhG yw derbyn a choladu cynigion am fidiau cyfalaf, gan eu prosesu a mynd â Rhaglen Gyfalaf ddrafft trwy'r broses gymeradwyo. Mae'r GRhG hefyd yn monitro'r rhaglen a gymeradwywyd drwy gydol y flwyddyn.
- 3.5** Mae'r broses flynyddol ar gyfer cyflwyno bidiau cyfalaf yn cynnwys methodoleg Rheoli Prosiectau Prince 2 ac fe'i hamlinellir isod: -
- 3.6** Bob blwyddyn, gofynnir i Swyddogion ystyried prosiectau posibl ar gyfer y pum mlynedd nesaf. O bryd i'w gilydd, fodd bynnag, rhaid cymeradwyo prosiectau "brys" ychwanegol yn ystod y flwyddyn; yn yr achosion hyn, parheir i lynu wrth y gweithdrefnau uchod ond dros gyfnod byrrach, e.e dau fis.
- 3.7** Mae'r GRhG yn asesu'r bidiau ac achos busnes pob cais. Bydd y GRhG yn gofyn i swyddogion gyfiawnhau ac esbonio unrhyw fidiau lle bo angen. Mae'r GRhG yn blaenoriaethu'r bidiau gan ddefnyddio meini prawf gwerthuso sy'n cynnwys sgorio yn erbyn y Cynllun Corfforaethol a materion pwysig eraill ac unrhyw wybodaeth/blaenoriaethau perthnasol eraill. Efallai na fydd bidiau na sgori'n dda yn cael eu hargymell ar gyfer eu cynnwys yn y rhaglen.
- 3.8** Yn seiliedig ar yr ymarfer gwerthuso a'r asesiad gan Reolwyr Ariannol ynghylch lefel yr adnoddau cyfalaf sydd ar gael a'r gost o ariannu prosiectau, bydd y GRhG wedyn yn llunio rhaglen ddrafft i'w hargymell i'r grŵp Penaethiaid Gwasanaeth a'r UDA ac, ar ôl i hynny, i'r Grŵp Arweinydd / Dirprwy Arweinyddion neu i'r Pwyllgor Gwaith anffurfiol. Bydd y UDA, yr Arweinydd a'r Dirprwy Arweinyddion yn trafod y rhaglen arfaethedig a gwneud unrhyw newidiadau angenrheidiol yn seiliedig ar eu barn am flaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol ac unrhyw faterion eraill y maent yn dymuno rhoi sylw iddynt.

Gwerthuso Opsiynau

- 3.9** Mae'r mecanwaith sgorio a weithredir gan y GRhG i asesu cynlluniau cyfalaf posibl yn seiliedig ar asesu: -
- Ei gyfraniad at gyflawni blaenoriaethau corfforaethol;
 - Lefel y risg gorfforaethol y mae'r cynllun yn ei lliniaru;
 - Yr angen i gyflawni'r cynllun mewn modd sy'n cydymffurfio â gofynion statudol, iechyd a diogelwch, cyfrifoldebau DDA neu anghenion tebyg i liniaru her;
 - Lefel y cyllid allanol neu gyllid ar y cyd / cyllid cyfatebol sydd ar gael o bosibl;
 - Yr effaith ffafriol ar y gyllideb referniw neu botensial "buddsoddi i arbed" y cynllun.
- 3.10** Mae'r meini prawf hyn yn adlewyrchu'r angen i ganolbwyntio adnoddau cyfalaf ar brosiectau a chynlluniau sy'n cyflawni amcanion yr Awdurdod, lliniaru ei brif risgiau a darparu cefnogaeth neu leihau'r pwysau ariannol ar y gyllideb referniw. Y rhain yw'r ystyriaethau allweddol i sicrhau bod adnoddau'n cael eu canolbwyntio ar brif anghenion y Cyngor.
- 3.11** Yn ychwanegol at y meini prawf hyn, bydd asesiad o'r risg o ran cyflawni yn cael ei gynnal ar gyfer pob cynllun, ac ar ôl ei gymeradwyo (gan ddefnyddio dadansoddiad CAG), er mwyn darparu trosolwg o gynnydd y cynlluniau yn erbyn targedau ac i nodi lle y gallai fod angen diwygio'r targedau a chyllidebau.
- 3.12** Ceir isod ganllawiau ar gyfer sgorio pob maen prawf:-

Blaenoriaethau Corfforaethol

- 3.13** Ni fedr unrhyw gynllun symud ymlaen i gael ei sgorio'n llawn oni bai fod y Pennaeth Gwasanaeth yn sicr y bydd y cynllun yn helpu i gyflawni yn erbyn y blaenoriaethau corfforaethol a'i fod yn cydymffurfio ag amcanion corfforaethol yr Awdurdod. Bydd y ffactor yn cael ei sgorio ar amrediad o 0 (dim yn berthnasol i flaenoriaethau) i 10 (hanfodol bwysig i gyflawni blaenoriaethau).

Risg Gorfforaethol

3.14 Mae'r sgôr hwn yn adlewyrchu i ba lefel y byddai gweithredu'r cynllun yn lleihau'r risg gorfforaethol a wynebir gan yr Awdurdod. Lle bo modd, dylid cyfeirio at y gofrestr risg gorfforaethol. Mae risg i enw da a risg i barhad busnes hefyd yn cael eu hystyried yn yr adran hon. Bydd y ffactor yn cael ei sgorio gan ddefnyddio'r ystodau canlynol:-

0 = Dim risg o gwbl

1-3 = tebygolrwydd lefel isel ac / neu effaith fach

3-6 = Posibilrwydd tebygol ac / neu effaith ganolig

6-10 = Digwyddiad mwyaf tebygol ac / neu effaith lefel uchel

Cydymffurfio â statud a rheoliadau

3.15 Mae gan y Cyngor Sir rwymedigaethau y mae'n rhaid iddo gydymffurfio â nhw dan statud yn y ddarpariaeth o wasanaethau a rheoliadau, megis Iechyd a Diogelwch, Gwahaniaethu ar sail Anabledd a gofynion y Comisiynydd Gwybodaeth.

3.16 Mae'n hanfodol bod y dyletswyddau hyn yn cael eu cyflawni er mwyn osgoi unrhyw her ac erlyniad posibl. Mewn ffordd debyg i'r fframwaith rheoli risg a ddefnyddir ar gyfer y gofrestr Risg Corfforaethol, mae'r lefel o debygolrwydd ac effaith yr heriau hyn yn cael eu hystyried a'u hadlewyrchu yn y sgôr.

Ariannu'r cynllun

3.17 Lle ystyrir bod cyllid allanol neu botensial i rannu cyllid (a risg) i ddarparu'r cynllun yn debygol, yna rhoddir sgôr sy'n amodol ar lefel y gefnogaeth a'r tebygolrwydd o sicrhau'r cyllid.

0 = Dim cyllid o gwbl, y cyfan yn cael ei gyllideo o gronfeydd Cyfalaf y Cyngor Sir

1 - 5 = hyd at 50% o'r cyllid yn debygol o ddod o ffynonellau allanol neu fod y cynllun hwn yn brosiect ar y cyd â sefydliad arall

6 - 10 = Lefel uchel o gyllid ac yn debygol iawn o gael ei gyflawni, hyd at 10 ar gyfer cynlluniau a ariennir yn llawn yn allanol

Effaith y cynllun ar y gyllideb refeniw

3.18 Yn y sefyllfa ariannol bresennol, dylid annog cynlluniau all ddangos y byddant yn lliniaru'r pwysau ar y gyllideb refeniw yn y dyfodol neu a allai gynhyrchu incwm (buddsoddi i arbed).

3.19 Os oes effaith sylweddol ar y gyllideb refeniw, yna bydd y cynllun yn sgorio 10. Os nad oes unrhyw effaith ar y gyllideb refeniw, yna bydd y cynllun yn sgorio 0.

Bydd effaith pob cynllun yn cael ei asesu a sgôr perthnasol sy'n adlewyrchu effeithiau refeniw yn cael ei rhoi.

3.20 Mae adnabod risgiau posibl prosiect yn rhan o'r broses bidio cyfalaf ac mae'n rhaid i swyddogion ystyried yr holl faterion hyn wrth gyflwyno bid. Bydd Cynlluniau Gwasanaeth hefyd yn ystyried unrhyw risgiau posibl i ddarpariaeth gwasanaeth y gall bod angen mynd i'r afael â nhw a bydd y mecanwaith sgorio yn cydnabod prosiectau sydd wedi eu hadnabod trwy'r broses hon. Mae'r ffurflen fidio hefyd yn ffactora risg y prosiect ei hun i mewn i'r broses sgorio. Mae'r Adroddiad Cynnydd ar y Rhaglen Gyfalaf, a gyflwynir yn chwarterol i'r Pwyllgor Gwaith a'r Bwrdd Rhaglen Trawsnewid, hefyd yn amlygu unrhyw risgiau sy'n gysylltiedig gydag oedi o ran cwblhau prosiect.

Rheoli Prosiect

3.21 Bydd angen awdurdod un o'r tri *Bwrdd Rhaglen Trawsnewid* corfforaethol ar gyfer unrhyw Raglenni a Phrosiectau newydd, oni bai y gall y prosiect gwrdd â'r holl feini prawf canlynol (*yn yr achos hwn gellir ei awdurdodi gan y PG a'r Swyddog Adran 151*):-

- gellir eu cyflwyno a'u cynnal yn gyfan gwbl o fewn cyllideb y Gwasanaeth ei hun;
- nid oes angen cefnogaeth gan Wasanaeth arall (e.e. TGCh, Adnoddau Dynol, Cyllid, Cyfreithiol); a
- bod yr holl risgiau'n cael eu nodi fel rhai mewnol i'r Gwasanaeth ei hun.

Nid yw hyn yn berthnasol i raglenni gwaith cyfalaf treigl, e.e. adnewyddu cegin ysgol, ond bydd yn cynnwys unrhyw brosiect newydd sy'n gofyn am fuddsoddiad cyfalaf gan yr Awdurdod.

Mae arferion rheoli prosiect da yn bwysig i gyflwyno prosiectau cyfalaf yn effeithiol. Mae adnoddau sydd wedi eu cyfyngu mewn rhyw fodd neu'i gilydd, yn gosod cyfyngiadau ar y gwaith sydd i'w gyflawni ac yn tanlinellu'r angen am reolaeth arbennig - dyna pam mae angen Rheoli Prosiect.

Bydd y gwerthusiad cychwynnol o fidiau Cyfalaf arfaethedig yn cynnwys asesiad o gadernid y trefniadau rheoli prosiect arfaethedig, a gymerwyd o'r Ddogfen Cychwyn Prosiect (DCP). **Bydd cynlluniau arfaethedig sy'n dangos dull rheoli prosiect da ac a gynlluniwyd yn dda yn sgorio 10; fel arall, 0.**

Mae cefnogaeth ar gyfer datblygu DPC ar gael gan y Swyddfa Rheoli Rhaglen Gorfforaethol yn dexce@anglesey.gov.uk.

Pwysoliadau

3.22 Bydd pob un o'r rhannau uchod yn amodol ar bwysiad fel a ganlyn:-

• Blaenoriaethau Corfforaethol	30%
• Risg Corfforaethol	20%
• Cydymffurfiaeth â statud a rheoliadau	15%
• Cyllido'r cynllun	10%
• Effaith ar y Gyllideb Refeniw	20%
• Cadernid Rheolaeth Prosiect	5%

De Minimus

3.23 Mae'n arferol i awdurdod i weithredu gwerth de minimus ac ni fydd cynlluniau'n cael eu hystyried ar gyfer cyllid cyfalaf os ydynt islaw'r gwerth hwnnw. O ystyried ei faint, mae Cyngor Sir Ynys Môn yn gweithredu gwerth de minimus o £30,000.

4. DARPARU'R RHAGLEN GYFALAF

4.1 Mae'r diweddariadau hyn, ynghyd â'r sefyllfa ariannol ddiweddaraf, dyddiadau targed ac asesiadau risg ar gyfer pob prosiect a chrynodeb o'r rhaglen gyffredinol, yn ffurfio adroddiad sydd wedyn yn cael ei gyflwyno gan y swyddog arweiniol i'r GRhG, yr UDA ac Aelodau. Mae system "goleuadau traffig" yn cael ei defnyddio, lle priodolir lliw i gynlluniau gan ddiwynnu ar eu sefyllfa ddiweddaraf fel a ganlyn:-

Gwyrdd	= i'w gwblhau yn unol â'r targed
Ambr	= disgwylir oedi/gorwariant ar y prosiect
Coch	= problem sylfaenol gyda chynllun ac / neu gorwariant sylweddol

- 4.2** Mae'r Swyddog Arweiniol ar gyfer pob prosiect yn atebol i'r GRhG ar gyfer cyflawni eu prosiectau'n effeithiol. Bydd y GRhG yn monitro ac yn asesu cynnydd a chydymffurfiaeth â'r achos busnes gwreiddiol ac yn argymhell camau adferol, os yw o'r farn bod hynny'n briodol, i'r UDA. Bydd y Swyddog Adran 151 yn adrodd ar berfformiad yn erbyn y Rhaglen Gyfalaf i'r Aelodau gan gynnwys, lle bo angen, sylwebaeth ar berfformiad yn erbyn amcanion ac unrhyw gamau y byddai'n ddymunol eu cymryd o ganlyniad.
- 4.3** Er bod Rhaglen Gyfalaf y Cyngor yn ymwneud ag asedau yn ychwanegol at ei asedau tir ac adeiladau yn unig, mae rheolaeth effeithiol o asedau o'r fath yn bwysig a bydd yn nodwedd bwysig o'r Rhaglen Gyfalaf. Mae'r GRhG, felly'n, gweithio ar y cyd â Grŵp Asedau Adeiledig a Thir Corfforaethol (GAATC) y Cyngor sydd wedi cael y dasg o reoli ac adolygu Cynllun Rheoli Asedau'r Cyngor, gan gynnwys cyflwyno gwell effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd. Mae cylch gorchwyl y GAATC ynghlwm fel Atodiad B.

CYLLID CYFALAF: FFURFLEN FIDIO

TEITL Y PROSIECT:

ADRAN/ASiantaeth sy'n noddi:

UWCH SWYDDOG CYFRIFOL:

LLOFNOD:

DYDDIAD:

PENNAETH GWASANAETH SY'N CYMERADWYO :

LLOFNOD:

DYDDIAD:

Adran 1: Cefndir y Prosiect, Cyd-destun Strategol ac Angen

- Eglurwch y cefndir i'r cynllun gan gynnwys ei berthnasedd i nodau strategol ac amcanion polisi.*
- Nodwch y cydranddeiliaid allweddol ac eglurwch eu hymrwymiad ac unrhyw faterion sy'n parhau i fod angen sylw.*
- Gan fod mor benodol â phosibl, eglurwch natur yr anghenion neu'r galwadau a fydd yn cael sylw a nodwch unrhyw ddifffygion yn y gwasanaeth fel y mae'n cael ei ddarparu ar hyn o bryd neu unrhyw ymrwymiad statudol na fyddai, fel arall, yn cael ei fodloni.*
- Ceisiwch gynnwys feintoliad addas o'r anghenion/galwadau/difffygion lle bynnag y mae hynny'n bosibl.*

Adran 2: Nodwch yr Amcanion a'r Cyfyngiadau

- Eglurwch a rhestrwch amcanion y prosiect mewn termau mesuradwy penodol.
- Ceisiwch gynnwys targedau y mae modd eu meintoli lle bynnag y mae hynny'n bosib.
- Nodwch unrhyw gyfyngiadau tebygol i'r prosiect, e.e. materion amseru, gofynion cyfreithiol, safonau proffesiynol, cyfyngiadau cynllunio ac ati.

Amcanion y Prosiect	Targedau Mesuradwy
1.	1.1 1.2
2.	2.1 2.2
3.	3.1 3.2
4.	4.1 4.2
Cyfyngiadau	Mesurau i roi sylw i'r Cyfyngiadau
1.	
2.	
3.	

Adran 3: Nodwch a thynnwch Restr Fer o'r Opsiynau

- Ystyriwch ffyrdd gwahanol o gwrdd â'r amcanion, e.e. amrywiadau o ran maint, ansawdd, techneg, lleoliad, amseriad ac ati.
- Cychwynnwch gyda 'rhestr hir' o opsiynau a'u hidlo i ddarparu rhestr fer. Cofnodwch yr holl opsiynau a ystyriwyd ynghyd â'r rhesymau am wrthod y rheiny nad ydynt ar y rhestr fer.
- Dylai'r rhestr fer o opsiynau gynnwys gwaelodlin Status Quo neu opsiwn 'Gwneud y Lleiaf Posibl' a nifer addas o opsiynau 'Gwneud Rhywbeth' (o leiaf dau fel arfer).

Rhif/Disgrifiad o'r Opsiwn	Rhestr Fer (F) neu Gwrthodwyd (G)	Rheswm am eu Gwrthod
1) Status Quo	S	
2)		

Adran 4: Costau Ariannol a Manteision yr Opsiynau

- 1) Dylai gwerthusiadau gynnwys yr holl gostau a manteision i'r Cyngor yn codi o'r prosiect, nid yn unig i sefydliad neu sector penodol, e.e. dylid cynnwys yr holl gostau a manteision i'r sectorau cyhoeddus, preifat a'r trydydd sector
- 2) Dylid gwerthuso costau a manteision o safbwynt cost economaidd sydd, fel arfer, yn cael eu hadlewyrchu gan ddefnyddio prisiau cyfredol y farchnad.
- 3) Dylid costio'r holl asedau ac adnoddau eraill a ddefnyddir gan bob opsiwn hyd yn oed os ydynt eisoes wedi cael eu prynu. Mae hyn oherwydd bod ganddynt werth o ran cyfle, h.y. os nad ydynt yn cael eu defnyddio ar gyfer y prosiect hwn, gellid eu defnyddio i ddiben arall.
- 4) Gweithiwch allan y Gost Net Bresennol (CNB) ar gyfer pob opsiwn:-
 - Defnyddiwch y daenlen CNB ac atodwch y clandriad CNB ar gyfer pob opsiwn i'r ffurflen.
 - Yn yr achosion symlaf, gellir defnyddio'r tabl isod yn lle hyn. Dylid creu tabl ar gyfer pob opsiwn, gan addasu nifer y colofnau i adlewyrchu nifer blynyddoedd oes y prosiect.
- 5) Dylid trin y flwyddyn ariannol gyfredol fel blwyddyn 0.
- 6) Nodwch y costau cyfalaf a'r costau refeniw blynyddol disgwylidig ar gyfer pob opsiwn.
- 7) Mynegwch y ffigyrau mewn termau real h.y. yn gyson â phrisiau heddiw.
- 8) Y rhestr wirio o gostau nodweddiadol.
- 9) Bydd arbedion ariannol sy'n codi o'r opsiwn yn cael eu hadlewyrchu yn ei gostau is o gymharu â'r Status Quo. Peidiwch â'u cyfrif ddwy waith gan eu cynnwys hefyd ar wahân fel manteision.
- 10) Gellir cymryd manteision 'troi asedau ac ati yn arian' (monetise) i ystyriaeth ond go brin y byddai modd gwneud hyn mewn achosion lle mae'r gwariant yn isel. Bydd y rhan fwyaf o'r manteision yn cael eu cynnwys yn yr adran anariannol, sef 5 isod.
- 11) Yn achos rhagdybiaethau ariannol arbennig o ansicr, ystyriwch ddefnyddio dadansoddiad o sensitifrwydd er mwyn dangos sut y mae CNB a ranciau opsiynau'n cael eu heffeithio drwy amrywio'r rhagdybiaethau hyn.
- 12) Am ganllawiau manylach, gweler [Cam 5](#) a [Cam 8](#).

Osiwn 1: Status Quo	BI 0	BI 1	BI 2	BI 3	BI 4	BI 5	Cyfansymiau
<u>Costau Cyfalaf</u>							
(a) Cyfanswm y Gost Gyfalaf							
<u>Costau Refeniw</u>							
(b) Cyfanswm y Gost Refeniw							
(c) Cyfanswm y Gost = (a) + (b)							
(ch) Ffactor Disg @ 3.5%yf	1.0000	.9662	.9335	.9019	.8714	.8420	
(d) CNB = (c) x (ch)							
Rhagdybiaethau Cost:							

Adran 5: Costau a Manteision Anariannol

- Rhestrwch a disgrifiwch y costau a'r manteision anariannol perthnasol, e.e. effaith ar iechyd, addysg, yr amgylchedd, cludiant, cydraddoldeb, cynaliadwyedd ac ati.
- Defnyddiwch tabl fel yr un isod i ddangos sut y mae pob ffactor yn effeithio ar bob opsiwn.
- Ceisiwch feintoli'r effeithiau os yn bosibl a nodi'r gwahaniaethau pwysig rhwng yr opsiynau.

Ffactor Anariannol	Effaith ar Opsiwn 1	Effaith ar Opsiwn 2	Effaith ar Opsiwn 3	Effaith ar Opsiwn 4
1.				
2.				
3.				
4.				

Adran 6: Asesu Risgiau ac Ansicrwydd

- Nodwch a disgrifiwch y risgiau y gall y prosiect eu hwynebu.
- Eglurwch sut y mae'r rhain yn cymharu dan y gwahanol opsiynau gan ddefnyddio'r tabl isod.
- Nodwch fesurau i sicrhau fod pob risg yn cael ei rheoli a'i lliniaru mewn modd priodol.
- Eglurwch y lwfans wrth gefn sydd wedi ei chynnwys ar gyfer risgiau wrth gostio'r opsiynau.
- Fel arfer, ni fydd angen addasiadau mwy soffistigedig ar gyfer optimistiaeth ond efallai y byddant yn berthnasol mewn rhai achosion, e.e. prosiectau TGCh neu achosion gyda chostau cyfalaf sylweddol.

Disgrifiad o'r Risg	Effaith debygol y Risg U/C/I				Nodwch sut y mae'r opsiynau'n cymharu a nodwch y mesurau rheoli risg / lliniaru perthnasol
	Op 1	Op 2	Op 3	Op 4	
1.					
2.					
3.					
4.					
Risg Gyffredinol (U/C/I):					

ALLWEDD: U = Uchel C = Canolig I = Isel D/B = Dim yn berthnasol

Adran 7: Rhowch grynodedb o'r Cymariaethau o'r Opsiynau a Nodwch Opsiwn a Ffefrir

- Rhowch grynodedb o'r prif wahaniaethau rhwng yr opsiynau, e.e. o ran rhagdybiaethau allweddol, CNB, effeithiau anariannol, risgiau a ffactorau eraill.
- Nodwch yr opsiwn sy'n cael ei ffafrio ac eglurwch pam.

Adran 8: Aseswch Fforddiadwyedd a'r Trefniadau Ariannu

- Nodwch yr anghenion blynyddol o ran cyfalaf ac adnoddau ar gyfer yr opsiwn a ffefrir, yn unol â'r tabl isod.
- Dylai ffigyrau ganiatáu ar gyfer chwyddiant, arian wrth gefn a (lle bo'n briodol) rhagfarn optimistaeth.
- Dylai'r ffigyrau adnoddau gynnwys lwfans priodol ar gyfer dibrisiant/amhariad.
- Nodwch y ffynonellau cyllido disgwyliedig a lefel ymrwymiad pob ariannwr.
- Ymgynghorwch ag arbenigwr ariannol petai raid.

	BI 0	BI 1	BI 2	BI 3	Cyfan-swm
	£000's	£000's	£000's	£000's	£000's
Cyfanswm sydd ei Angen:					
Cyfalaf					
Adnoddau					
<i>Lwfans ar gyfer dibrisiant/amhariad</i>					
Y Ddarpariaeth Gyfredol:					
Cyfalaf					
Adnoddau					
<i>Lwfans ar gyfer dibrisiant/amhariad</i>					
Y swm ychwanegol sydd ei angen:					
Cyfalaf					
Adnoddau					
<i>Lwfans ar gyfer dibrisiant/amhariad</i>					

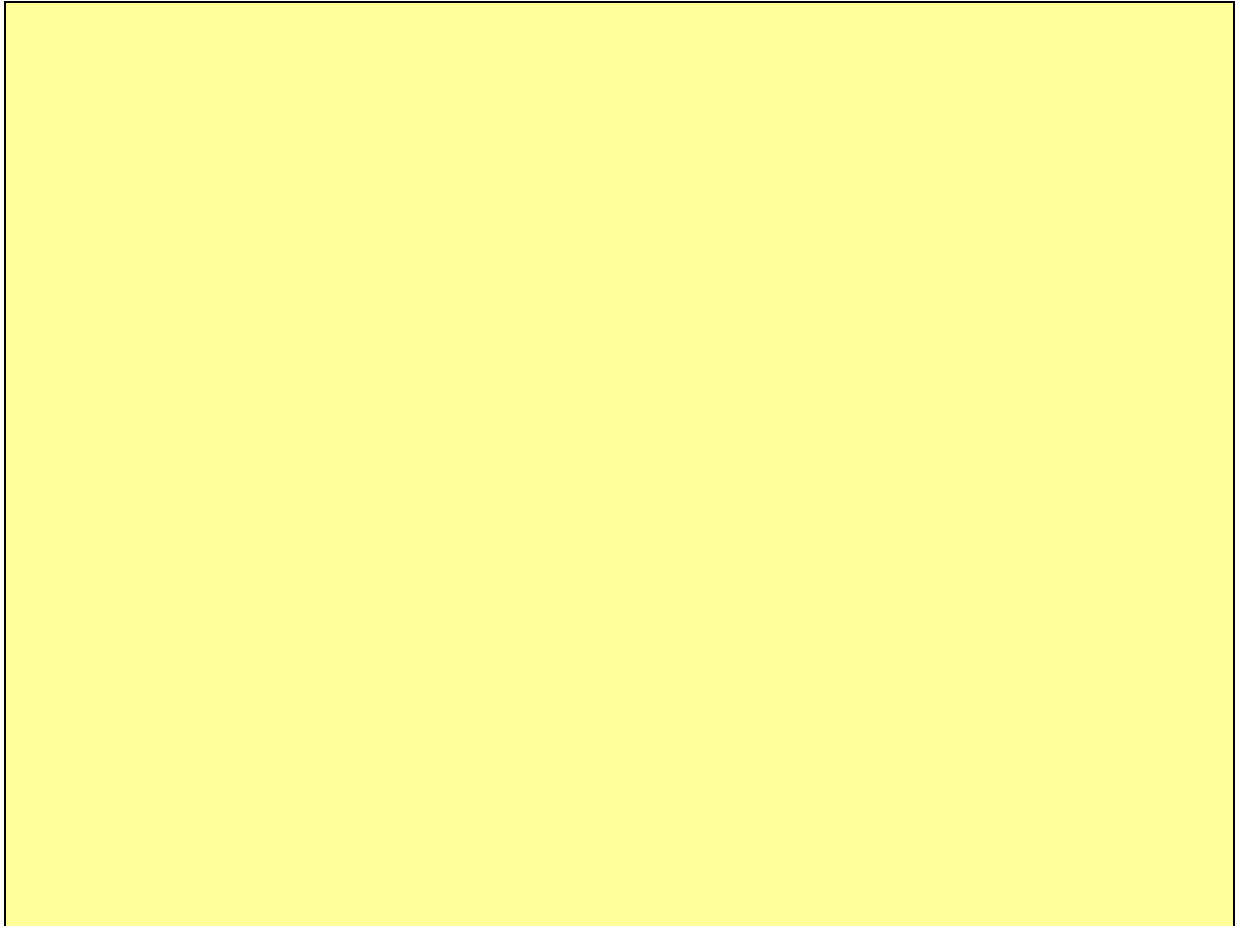
Corff Cyllido	Swm a ariannwyd a'r % o'r cyfanswm	Cyllid wedi ei sicrhau? Ydy/Nac Ydy	Os nad ydyw, nodwch statws y trafodaethau
	£ (%)		
	£ (%)		
	£ (%)		

Adran 9: Rheoli Prosiect

- Eglurwch y strwythur rheoli prosiect arfaethedig (e.e. defnyddio PRINCE 2), staff rheoli allweddol ac amserlen y prosiect.
- Lle mae hynny'n berthnasol, nodwch y dulliau caffael y bwriedir eu defnyddio.
- Ystyriwch y ddarpariaeth ar gyfer rheoli a gwireddu manteision.
- Nodwch unrhyw faterion rheoli o bwys, e.e. cyfreithiol, contractyddol, llety, staff neu faterion TUPE.
- A oes angen cefnogaeth gan ymgynghorwyr allanol.

Adran 10: Trefniadau Monitro a Gwerthuso

- *Nodwch y trefniadau ar gyfer monitro cynnydd y prosiect yn rheolaidd.*
- *Nodwch y trefniadau gwerthuso arfaethedig, e.e. pryd fydd hyn yn digwydd, pwy fydd yn ei wneud a pa ffactorau fydd yn cael eu gwerthuso?.*

Prif Adrannau'r Ffurflen Briff Prosiect Bidiau Cyfalaf

Adran A – i'w gwblhau ar gyfer CYFLWYNO Bid

- i. Enw'r Prosiect, Disgrifiad ac Amcanion**
Crynodeb byr o'r prosiect a'i amcanion h.y. beth fydd y prosiect yn ei gyflawni.
- ii. Cyfiawnhad a Rhesymau dros y Prosiect**
Gosod allan y rhesymau pam mae'r prosiect yn angenrheidiol a sut y mae'n helpu i gyflawni Amcanion Corfforaethol ac Amcanion Gwasanaeth ac yn mynd i'r afael ag eitemau yn adroddiad blynyddol y Dirprwy Arweinydd. Mae'r opsiynau amrywiol sydd wedi eu hystyried a'r opsiwn a argymhellir hefyd yn cael eu nodi.
- iii. Sgorio yn erbyn Blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol a Materion Eraill**
Er mwyn sicrhau bod prosiectau'n cael eu gwerthuso ar sail gyson a gwrthrychol a'u bod wedi eu halinio i flaenoriaethu'r Cynllun Corfforaethol. Mae materion pwysig eraill nad ydynt yn cael eu crybwyll yn benodol yn y Cynllun Corfforaethol hefyd yn cael eu cymryd i ystyriaeth e.e. materion lechyd a Diogelwch a Rheoli Risg. Byddir yn pwysoli'r sgoriau a bydd blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol a gofynion statudol yn cario'r pwysau mwyaf.
- iv. Proffil Cost a Chyllido**
Amcangyfrifon o gostau'r prosiect ac amseru'r costau hyn a'r ffynonellau cyllid a ymchwiliwyd ac a nodwyd.
- v. Effaith Cyllideb Refeniw Ychwanegol y Prosiect**
Costau refeniw am oes cyfan y prosiect
- vi. Ymgynghori**
Sydd wedi ei gynnal gyda grwpiau cymunedol ac ati.

Adran B – i'w gwblhau ar gyfer Bidiau llwyddiannus

- vii. Canlyniadau a Sgôp y Prosiect**
Y deilliannau / cynhyrchion / canlyniadau a ddisgwylir ac sydd eu hangen ac y bydd yn rhaid i'r prosiect arfaethedig eu creu neu eu prynu a'r meysydd, swyddogaethau a phrosesau mawr a fydd yn cael sylw yn ystod y prosiect, beth ydyw, beth sydd "i mewn" a beth sydd "allan".
- viii. Cynllun Prosiect Amlinellol**
Prif gamau'r prosiect yn cael eu gosod gyda'i gilydd gyda dyddiadau targed ar gyfer eu cwblhau.
- ix. Cyfyngiadau Prosiect, Tybiaethau a risgiau**
Cyfyngiadau a disgwyliadau o ran amser, adnoddau, cyllid ac/neu'r canlyniad a'r risgiau allweddol sy'n wynebu'r prosiect.
- x. Achos Busnes/Manteision Busnes Amlinellol**
Crynodeb byr o'r manteision busnes a ddisgwylir o'r prosiect.
- xi. Proffil Gwariant**
Yn rhoi'r ffigyrau gwariant a ddisgwylir ar gyfer pedwar chwarter pob blwyddyn ariannol.
- xii. Caniatâd Cynllunio a Chymeradwyaeth Rheoli Adeiladu**
Yn cadarnhau a oes angen caniatâd cynllunio ai peidio ac a yw wedi ei roi ac a yw caniatâd Rheoliadau Adeiladu wedi ei roi. Os nad yw'r un o'r ddau wedi eu rhoi rhaid dweud beth yw'r amserlen ar gyfer gwneud y cyflwyniad.

Grŵp Asedau Adeiledig a Thir Corfforaethol

Cylch Gorchwyl (drafft)

Pwrpas y ddogfen hon yw nodi'r cylch gorchwyl cyffredinol ar gyfer y *Grŵp Asedau Adeiledig a Thir Corfforaethol* (y *Grŵp*). Mae'r ddogfen hon yn cynnwys:

1. Cyd-destun y *Grŵp*
2. Gweledigaeth
3. Pwrpas a Rôl y *Grŵp*
4. Aelodaeth a Gweithrediad y *Grŵp*
5. Atebolrwydd
6. Mabwysiadu ac Adolygu Cylch Gorchwyl
7. Model Llywodraethu

1. **Cyd-destun y *Grŵp***

Gweithgor ymgynghorol lefel uchel yw'r Grŵp Asedau Adeiledig a Thir Corfforaethol sy'n eistedd ochr yn ochr â'r Grŵp Adolygu a Dyrannu Cyfalaf Corfforaethol, yn ystyried gwaith y grŵp hwnnw ar y rhaglen gyfalaf a'r cynigion prosiect sy'n codi o'r rhaglen gorfforaethol.

2. **Gweledigaeth y *Grŵp***

"Byddwn wedi gweithredu rhaglen radical o adeiladu a phrosiectau rheoli eiddo sydd wedi chwyldroi'r defnydd o asedau'r Cyngor a rhaglenni corfforaethol a gefnogir i alluogi trawsnewid gwasanaethau allweddol i'r cyhoedd."

"Bydd ein stad wedi ei hintigreiddio o fewn ein gwasanaethau ar lefel gorfforaethol, gan olygu y bydd yn cael ei chynnal a'i chadw'n dda, yn addas i'r pwrpas, yn ariannol gynaliadwy ac yn hyblyg o ran defnydd ar draws nifer o wasanaethau."

3. **Pwrpas a Rôl y *Grŵp***

3.1 *Pwrpas y *Grŵp** yw sicrhau, trwy ymarferion effeithiol a rheolaeth holistig, y defnydd gorau o asedau adeiledig a thir yr Awdurdod (yn cynnwys rhai a werthir).

3.2 *Rôl y *Grŵp** yw:

3.2.1 Adolygu ac argymhell Cynllun Rheoli Asedau'r Awdurdod (fydd yn cynnwys strategaeth gwella a chynnal a chadw asedau'r Awdurdod).

3.2.2 Adolygu achos busnes llawn rhaglenni, prosiectau neu dasgau (cynigion) yn codi o'r rhaglen gorfforaethol a sicrhau bod pob achos busnes yn unol â:

- Gofynion statudol,
- Blaenoriaethau cytunedig y Cyngor,
- Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol,
- Cyfleon a nodwyd ar gyfer defnydd a rennir o asedau gan ystod o wasanaethau a darparwyr gwasanaeth,
- A chyfrannu at well darpariaeth o wasanaeth, cynaliadwyaeth, gostwng costau.

3.2.3 Herio / adolygu:

- Pob bid am gyllid refeniw allanol.
- Gwariant refeniw mewn perthynas ag ased a darparu prosiect ar sail reolaidd.
- Arferion rheoli yn ymwneud ag asedau o fewn yr Awdurdod.
- Defnydd arfaethedig o ased a'r posibilrwydd i amrywiaeth o wasanaethau gael eu darparu o safleoedd gan sicrhau'r defnydd mwyaf o asedau'r Cyngor.
- Y posibilrwydd o resymoli asedau a gwerthiannau.
- Unrhyw fidiau ar gyfer prynu asedau.

3.3 Nodau'r Grŵp

- Sicrhau bod prosiectau a strategaethau yn ymwneud â thir ac asedau adeiledig yn gwneud synnwyr corfforaethol ar draws yr holl raglenni a'u bod yn gwneud y mwyaf o'r manteision ar gyfer darparu gwasnaeth a chynhyrchu incwm.
- Sicrhau hyder gyda gwerthu a phrynu tir ac asedau adeiledig ar draws yr holl raglenni.
- Gyrru newid a gwelliant yn y ffordd y mae asedau adeiledig a thir yn cael eu defnyddio a'u rheoli i helpu gyda darparu'r Cynllun Corfforaethol.

4. Aelodaeth a Gweithrediad y Grŵp

4.1 Aelodaeth

Cyfarwyddwr/aelod UDA (cadeirydd)
Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) (is-gadeirydd)
Dirprwy Brif Weithredwr
Uwch Swyddog (Eiddo/Asedau)
Rheolwr Strategaeth Asedau

Cefnogaeth i'r Grŵp

Swyddog Cefnogi Grŵp

Bydd cefnogaeth ychwanegol yn cael ei darparu gan gynrychiolwyr adrannau allweddol o'r Cyngor a Rhaglenni/Prosiectau fel bydd angen.

4.2 Gweithrediad

Bydd y Grŵp yn cyfarfod bob dau fis yn ei adolygiad blwyddyn gyntaf. Bydd cworwm yn y grŵp lle ceir 3 aelod yn bresennol, yn cynnwys yr aelod UDA. Bydd rhaglen ysgrifenedig ar gyfer y cyfarfodydd a chaiff yr aelodau gyfle i gynnig eitemau ymlaen llaw i'w rhoi ar raglen y cyfarfod. Bydd cofnodion cryno'n cael eu cymryd ym mhob cyfarfod yn cynnwys crynodeb o'r prif bwyntiau trafod, penderfyniadau ac argymhellion a wnaed, a'r camau gweithredu y cytunwyd arnynt a bydd log gweithredu'n cael ei gadw gan y Swyddog Cefnogi Grŵp.

4.3 Adrodd yn ôl

Bydd canfyddiadau'r Grŵp yn cael eu hadrodd i'r *Byrddau Rhaglen* perthnasol, y Grŵp Adolygu a Dyrannu Cyfalaf a byrddau/grwpiau eraill fel y gwelir bod angen.

Bydd y Grŵp yn adrodd yn flynyddol i'r UDA/Penaethiaid yn gynnar yn y flwyddyn ariannol newydd ar fusnes y flwyddyn flaenorol, a bydd yr adroddiad yn cynnwys y Cynllun Rheoli Asedau wedi'i ddiweddarau.

4.4 Rhannu gwybodaeth

Bydd y Grŵp yn derbyn cyngor gan y *Rheolwr Rhaglen Gorfforaethol* (RRC) o achosion busnes (a bidiau mewn perthynas ag asedau eraill lle bo'n briodol) all fod angen i'r Grŵp eu sgriwtineiddio. Bydd y RRC hefyd yn rhoi gwybodaeth ar gynnydd prosiectau a ganiatawyd yn flaenorol.

Bydd y Grŵp yn derbyn cyngor gan y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) gyda'r wybodaeth ddiweddaraf ar wariant prosiect, a gwariant cyllideb refeniw (fel eu bod yn berthnasol i reoli asedau). Bydd yr Uwch Swyddog (Eiddo/Asedau) hefyd yn rhoi diweddariad ar gynnydd gweithgareddau cyfredol yn gysylltiedig â refeniw.

5. Atebolrwydd

5.1 Gwneud Penderfyniadau

Mewn termau eang, bydd penderfyniadau sydd o fewn y gyllideb ac o fewn y fframwaith polisi yn disgyn o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor Gwaith, a bydd materion yn ymwneud â staff / materion rheoli yn cael eu cyfeirio i'r UDA.

5.2 Materion Brys

Os ceir achos lle bo materion brys angen sylw'r *Grŵp* y tu allan i drefn cyfarfodydd y *Grŵp*, bydd y *Swyddog Cefnogi Grŵp* yn codi 'Mater' drwy e-bost i holl *Aelodau'r Grŵp*, fydd yn cynnwys y manylion canlynol:

- natur y mater;
- y cyfyngiadau amser;
- y canlyniadau os na chaiff sylw o fewn y cyfyngiadau amser;
- y camau lliniaru arfaethedig i'r *Grŵp* eu hystyried; a
- y dyddiad y mae angen i *Aelodau'r Grŵp* ymateb iddo.

Bydd yr ymatebion wedyn yn cael eu hystyried gan y *Cadeirydd* a'r *Is-Gadeirydd*, fydd wedyn yn cytuno ac yn hysbysu *Aelodau'r Grŵp* a'r *Swyddog Cefnogi Grŵp* o'r camau a argymhellir. Cyfrifoldeb y *Swyddog Cefnogi Grŵp* yw ceisio cael cyngor gan y *Rheolwr Rhaglen Gorfforaethol* a sicrhau y caiff ef/hi ei hysbysu.

6. Mabwysiadu ac Adolygu'r Cylch Gorchwyl

Bydd y Cylch Gorchwyl hwn yn cael ei adolygu a'i gwblhau mewn cyfarfod o'r *Grŵp*.

Bydd y Cylch Gorchwyl hwn yn cael ei adolygu yn chwarterol ar y cychwyn, ac wedyn yn flynyddol.

7 Model Llywodraethu 'Grŵp Tir Corfforaethol ac Asedau Adeiledig' a Rhaglen Gyfalaf

Pwyllgor Gwaith
Yr awdurdod a'r oruchwyliaeth gyffrediol. Y Byrddau Rhaglen Drawsnewid yn trosglwyddo materion uwch i'r Pwyllgor Gwaith yn unol â'r Cynllun Dirprwyo a'r Cyfansoddiad.

Byrddau Rhaglen Trawsnewid
Gwireddu buddion y Cynllun Trawsnewid. Sicrhau fod rhaglenni/prosiectau yn cael eu rheoli a'u cyflwyno. Blaenoriaethu a dyrannu cyllid.

Byrddau Rhaglen/Prosiect - Rheoli'r Rhaglenni/Prosiectau unigol, adrodd ar gynnydd i'r Bwrdd Rhaglen Trawsnewid neilltuo.

Grŵp Tir Corfforaethol ac Asedau Adeiledig - rheoli cyfannol er mwyn sicrhau'r defnydd gorau o asedau'r Awdurdod (gan gynnwys gwaredu) monitro cynlluniau mawr llety.

Grŵp Rhaglen Cyfalaf - (yn seiliedig ar geisiadau Achos Busnes) dyrannu'r Gyllideb Gyfalaf tymor byr, canolig a hirach ac adolygu'r gwariant.

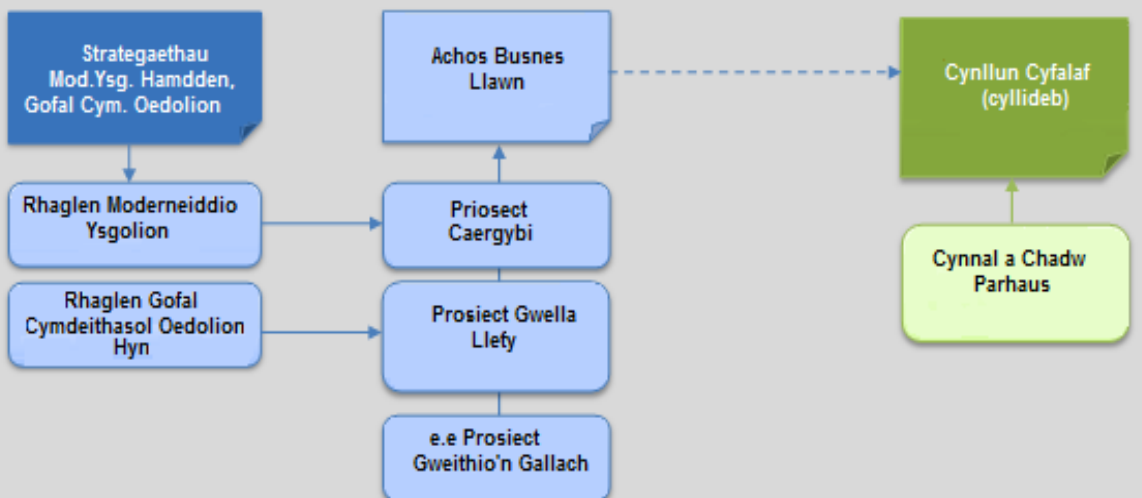
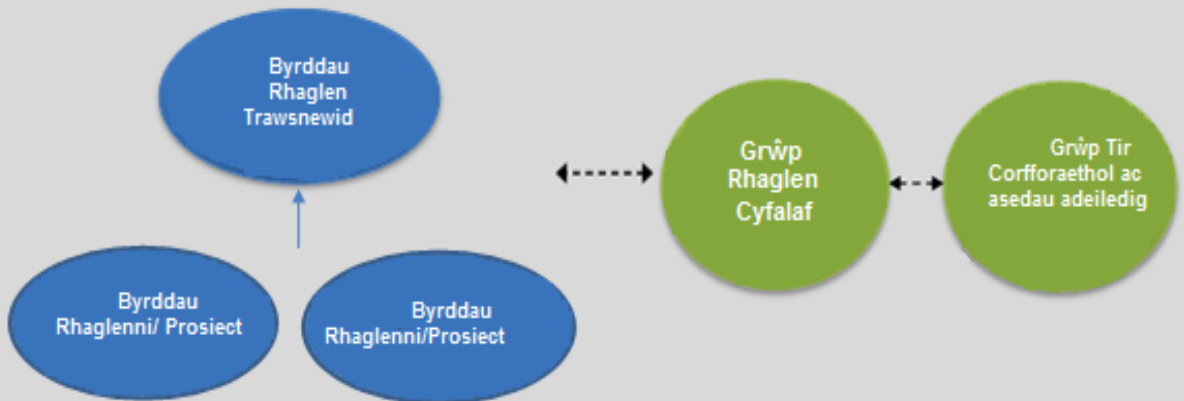
Rhaglen Gyfalaf (Cyllideb)
Cofnod o Gyllideb Gyfalaf yr Awdurdod.

Cynnal a Chadw Parhaus
Cynnal a chadw asedau cynllunedig a heb eu cynllunio.

Strategaethau
Cyfeiriad strategol i'r Gwasanaeth dros y tymor canolig i hir.

Rhaglenni/Prosiectau
Cyflawni newid cymhleth mewn ymateb i'r Strategaeth.

Achos Busnes Llawn
Yn manylu ar hyfywedd y newid ac yn nodi'r opsiwn a ffafir.

Sgorio Cyfalaf - Cyllideb 2016/17 : Mehefin 2015

<u>Adran</u>	<u>Disgrifiad</u>	<u>Sgôr</u>	<u>Pwysoliad</u>	<u>Manylion</u>
Blaenoriaethau Corfforaethol	Ni fedr unrhyw gynllun fynd ymlaen i gael ei sgorio yn llawn hyd oni fydd y Pennaeth Gwasanaeth yn bendant y bydd y cynllun o gymorth i gyflawni amcanion corfforaethol yr Awdurdod.	0-10	30%	
Risg Gorfforaethol	Mae'r sgôr hon yn adlewyrchu i ba lefel y bydd gweithredu'r cynllun yn gostwng lefel y risgiau corfforaethol y mae'r Awdurdod yn eu hwynebu. Lle mae hynny'n bosibl, dylai gyfeirio at y Gofrestr Risg Gorfforaethol. Rhoddir sylw hefyd i risg i enw da a pharhad busnes.	0 1 - 3 4 - 6 7 – 10	20%	Dim Risg o gwbl Tebygolrwydd lefel isel ac/neu effaith fechan iawn Yn debygol ac/neu cael effaith ganolog Yn debygol iawn o ddigwydd ac/neu effaith lefel uchel.
Cydymffurfio gyda statud a rheoliadau	Mae gan y Cyngor Sir ymrwymiadau y mae'n rhaid iddo gydymffurfio â nhw dan statud mewn darparu gwasanaethau a rheoliadau, megis lechyd a Diogelwch, Gwahaniaethu ar sail Anabledd a gofynion y Comisiynydd Gwybodaeth.		15%	
Cyllido'r Cynllun	Lle ystyrir bydd yn debygol y bydd angen cyllid allanol neu rannu cyllid (a risg) i gyflawni'r cynllun yna rhoddir sgôr sy'n amodol ar y tebygolrwydd o sicrhau'r cymorth a'r cyllid sydd eu hangen.	0 1 – 5 6 – 10	10%	Dim cyllid o gwbl, yr arian i gyd yn dod o Gronfa Gyfalaf y Cyngor Sir Hyd at 50% o'r cyllid yn debygol o ddod o ffynonellau allanol neu mae'r cynllun yn brosiect ar y cyd gyda sefydliad arall Lefel uchel o gyllid ac yn debygol iawn o gael ei gyflawni, hyd at 10 ar gyfer cynlluniau a gyllidir yn llawn o ffynonellau allanol
Effaith y cynllun ar y gyllideb referniw	Dylid annog cynlluniau a fedr ddangos y byddant yn lliniaru pwysau yn y dyfodol ar y gyllideb referniw neu y gallant greu incwm (buddsoddi i arbed) yn yr hinsawdd ariannol gyfredol.	0 - 10	20%	Os oes effaith sylweddol ar y gyllideb referniw, yna bydd y cynllun yn sgorio 10. Onid oes unrhyw effaith ar y gyllideb referniw, yna bydd yn sgorio 0. Asesir effaith pob cynllun a rhoddir sgôr berthnasol sy'n adlewyrchu'r effeithiau referniw.
Cadernid Rheolaeth Prosiect	Mae arferion da o ran Rheoli Prosiect yn bwysig i sicrhau y gellir cyflawni prosiectau cyfalaf yn effeithiol. Mae adnoddau sy'n gyfyngedig mewn un ffordd neu'r llall yn rhoi cyfyngiadau ar y gwaith y gellir ei wneud ac yn tanlinellu'r angen am reolaeth arbennig.	0 - 10	5%	